

Redactioneel

Met de start van het nieuwe jaar zijn we bij het *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs* klaar om u opnieuw met een brede waaier aan actuele thema's binnen het hoger onderwijs te boeien. Het eerste nummer bestrijkt meteen het brede spectrum van instroom tot arbeidsmarktpositie van studenten die (af)studereren aan onze hogere onderwijsinstellingen.

In het eerste artikel schetsen *Jacobs, Struyven* en *Dochy* het profiel van Vlaamse studenten bij de start van de lerarenopleiding. Specifiek worden de motieven, leer- en studieaanpak en de instructievoorkeuren van deze studenten, afzonderlijk en in relatie tot elkaar, in kaart gebracht. Algemeen wordt vastgesteld dat het goed gesteld is met de studenten; ze zijn altruïstisch ingesteld, worden gekenmerkt door diepgaande en strategische studieaanpak, eerder dan door een oppervlakkige. Niettegenstaande lijken ze een grotere voorkeur te hebben voor overdrachtelijke vormen van onderwijs dan voor zelfgereguleerde, actieve werkvormen.

Met het tweede artikel bevinden we ons in de loop van de opleiding. *Admiraal, Janssen* en *Gielis* bestuderen het gebruik van webgebaseerde video in vier universitaire, competentiegerichte opleidingen. Via een meervoudige gevalstudie komen de auteurs tot de bevinding dat webgebaseerde video het leerproces van studenten effectief kan ondersteunen. Drie competenties werden expliciet beoogd: analyseren, reflecteren en het geven en vragen van feedback. Analyse van de videoclips werd door studenten als meest nuttige activiteit ervaren, met meer en diepgaand reflectiegedrag op het eigen en andermans gedrag als gevolg.

Het derde artikel, van *Sluijsmans*, relateert competentiegericht opleiden en beoordelen aan leren voor na het diploma. Nog te vaak wordt beoordelen door studenten beschouwd als een sluitstuk: 'De voldoende is binnen, dus het leren is klaar', waardoor beklijving van competenties op lange termijn een illusie lijkt. Sluijsmans ondervangt dit in haar pleidooi voor 'duurzaam beoordelen', waarbij drie voorwaarden centraal staan, met name: een goed ontwerp van beoordelen, een heldere communicatie over beoordelen en een zelfsturende rol van de student in beoordelen.

De vierde bijdrage van dit nummer kijkt over de muren van het hoger onderwijs naar de arbeidsmarkt. *Coenen* en *Van der Velden* van het ROA onderzoeken de arbeidsmarktpositie van afgestudeerden van het Nederlandse kunstvakonderwijs en vergelijken deze met de andere Europese landen. Zij concluderen dat niettegenstaande de hoge eisen van de opleiding, de arbeidsmarktpositie van studenten in het kunstvakonderwijs gemiddeld significant slechter is dan die van studenten in andere hbo-opleidingen; ze zijn vaker werkloos en verdienen minder. Bovendien werken ze vaker als freelancer of zelfstandige in vergelijking met afgestudeerden uit andere beroepsopleidingen.

In de eerste boekbespreking wordt het boek *Geldstromen en beleidsruimte* van Kwikkers (et al.) besproken door Pilot. In dit boek gaan de auteurs uitgebreid in op de financiering van hoger onderwijs en onderzoek. Volgens Pilot zijn de auteurs geslaagd in het schrijven van een spraakmakend, koersbepalend, opiniërend en leesbaar boek dat nog lang een gidsfunctie zal hebben.

Van Hout beschrijft in een tweede boekbespreking kritisch en uitbundig het eerste deel *Wat is goed onderwijs? Bijdragen uit de onderwijssociologie* van Klarus en Dieleman uit een reeks monodisciplinaire beschouwingen over goed onderwijs. Hoewel het antwoord op de vraag in de titel niet eenduidig is, biedt het boek meerdere interessante bijdragen.